

ČASOPIS **Keltoviny**

55. číslo - 27. listopadu 2022

Máme tu první Adventní neděli...
Což znamená, že Vánoce máme za pár dní... Kdo by nevěděl, jaký dárek někomu z rodiny zakoupit, jsme tu ještě my a náš Zázitkový kurz práskání bičem ☺. V časopise naleznete i seznam setkání a soutěží v ovládání biče, co se konají po celé republice – prosíme, před akcí VŽDY kontaktujte pořadatele pro aktuální informace. Snažíme se bičáře spojovat a podporovat, ne rozdělovat...

Pro rok 2023 připravujeme na facebookovou stránku „Historie práskání bičem“ velký seriál, kde každý týden představíme jeden bič. Věříme, že se dozvíte řadu nových informací, protože na stránkách je jen to nejdůležitější. A to není vše. Celý rok čekejte od spolku Keltoviny řadu překvapení, třeba... Ale to by nebylo přece překvapení, kdybychom Vám o tom tady napsali... A víte proč? Protože budeme slavět deset let od založení.

V druhé polovině roku 2022 jsme se také rozepsali a připravili několik článků na téma BIČ do časopisu 100+1, internetového magazínu Válečníci starých časů a na e-shop Chladné zbraně. Odkazy jsou na našich www stránkách – keltoviny.cz. A jsme rádi, že jsme dokázali téma práskání a ovládání bičů dostat do podvědomí ostatních lidí. A ještě nekončíme ☺.

Ale už se pojd'me věnovat pár větami i časopisu. 32 stran, přes 10 000 slov...

To je 55. číslo časopisu. Několik rubrik si v tomto čísle přečtete naposledy, ale už v současné době pracujeme na nových a věříme, že budou stejně zajímavé jako ty současné.

Zůstaňte nám věrní i nadále.
Děkujeme.

Martin Štělka

Obsah čísla 55.:

- 2 **OBSAH**, slovo úvodem
3 **BIČE, VŠUDE KAM SE PODÍVÁŠ**
10. díl – „Lidé“ s bičem
5 **CO, KDY, KDE, JAK...**
Setkání a soutěže s bičem
6 **INFORMAČNÍ SPEKTRUM**
Vánoce v roce 1917 budou
7 **ČESKÁ NEJ...**
Naposledy...
10 **ZASE TIE PRÁZDNINY**
Sedmí díl
13 **HISTORIE**
Lyžařské vázání
14 **ČTENÍ PRO VŠECHNY**
Havlovický vodník
15 **ČTENÁŘSKÝ DENÍK**
Hoši od Bobří řeky
16 **TŘINÁCT BOBŘÍKŮ**
- představení rubriky
17 **PŘÍBĚHY PLNÉ FANTASIE**
Ježčí bodlina – 1. díl
19 **BEZPEČNÉ CESTY**
Jízda v tunelu
20 **ROZHOVOR**
Lukáš Pech
22 **OD HRADU KE HRADU**
Zábava v krčmách
25 **JEŇOULE A LAĎOULE**
Novoroční překvapení
26 **STALO SE NA SNĚHURCE**
Kontaktní zvířata
27 **LEGANORIE**
O svátek víc
30 **CO, KDY, KDE, JAK...**
31 **KOMIKS ZOMBÍK**
24 – 26
32 **TIRÁŽ**
aneb kdo nám píše...

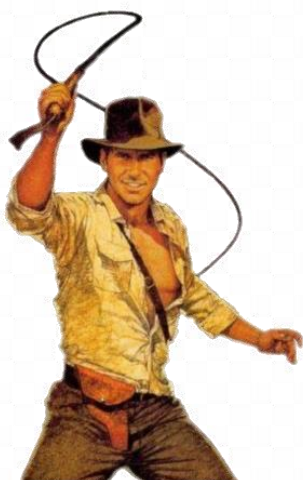
Biče, všude kam se podíváš

10. díl - „Lidé“ s bičem

Článek připravil Martin Štulla

informace sesbírány pro projekt o historii práskání bičem

Přemýšlel jsem, o čem budu psát a čemu se budu věnovat v desátém dílu seriálu o práskání bičem. Po dlouhém přemýšlení padlo rozhodnutí, že představím lidi s biči... No lidi je asi moc velké slovo. Dnešní díl bude věnovaný různým mýtickým, nadpřirozeným a filmovým postavám, které mají co do činění s práskání bičem.

Indiana Jones, vlastním jménem Henry Walton Jones junior. Doktor Jones vyučuje archeologii na Marshallově univerzitě, kterou sám úspěšně vystudoval. Při vyučování vypadá jako spořádaný muž středního věku, ale jakmile se chystá do nějakého toho dobrodružství, vezme si na sebe koženou bundu, starou béžovou košili a na jeho hlavě při té příležitosti nesmí nikdy chybět jeho starý klobouk, podle něhož ho už musí každý rozpoznat. Jeho výbavu poté doplňuje bič, který mnohdy poslouží velmi dobře, pokud se chce Indy zhoupnout do bezpečí, anebo se samozřejmě dá využít i v boji. Dále nosí brašnu přes rameno, kam si ukládá potřebné věci, a navíc s sebou ještě nosí revolver, který vždy pomůže, když přijdou potíže.

Ghost Rider – Johnny Blaze uzavřel smlouvu s ďáblem, aby ochránil svého otce. Poté si ďábel přichází vybrat svůj dluh, pramenící ze smlouvy. Přes den Johnny Blaze vykonává svou práci kaskadéra, ale v noci se mění v Ghost Ridera, který má za úkol lovit osoby zralé pro peklo. Přestože musí spolupracovat s ďáblem, využije svých nadpřirozených schopností k tomu, aby chránil nevinné. Ke svým nočním úkolům používá ohnivý řetěz, který používá jako bič.

Catwoman, vlastním jménem Selina Kyle, je antihrdinka, která vyrostla jako sirotek v jedné z nejhorších čtvrtí Gotham City. Aby udržela sebe i své přátele naživu, dala se na dráhu zločinu a začala krást jídlo v obchodech s potravinami. Časem však přešla i k loupení drahokamů z muzeí a domovů bohatých lidí. Na rozdíl od většiny padouchů dokáže vycházet s Batmanem, se kterým má dokonce romantický vztah a často jsou na stejné straně. Selina nemá žádné nadpřirozené schopnosti, ovšem je výbornou atletkou a vyniká i v bojových uměních. Její typickou hračkou je bič (neptejte se, na co ho používá) a ostré drápy vystupující z rukavic, aby mohla škrábat jako kočka.

Zorro – černá maska, černý plášť i černý kůň, šarm a dokonalá práce s kordem – nejhledanější tajemný obránce chudých a utiskovaných. Zorro nemá žádné super schopnosti, pouze vlastní hlavu, trénovanost a černý kostým díky čemuž je podobný Batmanovi. Zorro je symbol a jeho masku nenosí jen jeden člověk. Nejznámějším nositelem masky je don Diego de la Vega používající hlavně svůj kord, kterým nechával na košilích nebo kočárech protivníků vyryté slavné písmeno „Z“. Používá také další zbraně, včetně biče a pistolí.

Polednice je mýtická nadpřirozená bytost ze slovanského folklóru, která obvykle v pravé poledne obchází pole a trestá všechny, kteří v tuto hodinu pracují a nedodrží polední klid. V chápání našich předků bylo totiž poledne (podobně jako třeba půlnoc) magickou hodinou, kdy se má odpočívat, a kdy je práce zapovězena. Pokud přistihne v poledne pracujícího člověka, tak ho povalí na zem a následně poseká srpem, sešvihá bičem nebo ho zabije svým dotykem.

Podoba a chování polednice se liší podle slovesnosti jednotlivých slovanských národů – zatímco někde má podobu ošklivé stařeny s rozčuchanými vlasy a šupinatou kůží, jinde je popisována jako bosá mladá dívka či žena v bílých šatech. Obvykle nosí srp, kosu nebo bič a její příchod doprovází vánek, vichřice nebo vlnící se horký vzduch. Polednice byla pro naše předky děsivou bytostí, které se velmi báli a snažili se setkání s ní vyhnout. Je však třeba říci, že v některých lokálních verzích lidových pověstí nevystupovala pouze jako obávaný démon, ale byla jí přisuzována i role ochránkyně polí a úrody.

Abraxas je mystické slovo, pravděpodobně gnostického nebo kabalistického původu, které gematricky vyjadřuje číslo 365 a je spojeno se slunečním cyklem. Starší mytologové považují Abraxase za egyptského boha a démonologové ho popisují jako postavu s tlustým břichem s hlavou lva nebo kohouta, někdy korunovaná, s dračím ocasem a hady místo nohou. Starověké amulety zobrazují Abraxase s bičem v ruce a jeho jméno inspirovalo mystické slovo abracadabra.

Dullahan je jedním z nejznámějších příběhů irské mytologie a příběh se postupem času stal tak populárním. Bezhlavý jezdec se zase stal klíčovou postavou používanou v mytologii mnoha dalších kultur, stejně jako v mnoha moderních hororových příbězích. Předpokládá se, že toto zobrazení Bezhlavého jezdce se vyvinulo jako ztělesnění starověkého keltského boha plodnosti Crom Dubha. Předpokládá se, že Dullahan používá páteř lidské mrtvoly jako bič a jeho vůz je ozdoben pohřebními předměty.

Pastýř Gill je patronem Rejvízu... To jsou bažiny v Jeseníkách, kterým dominují dvě mechová jezírka. Chodí v otrhaných pastýřských šatech. Nosí s sebou pastýřský vak, hůl a bičík. Občas lze slyšet jeho nešťastné naříkání. Zlý ale není. Stará se o zdejší přírodu a pomáhá dobrým a poctivým lidem. Mnohokrát se stalo, že zbloudilce vyvedl ze zrádných bažin a zachránil jim tak život. Zlé lidi pak trestá bičíkem. Vždy tak spravedlivý a dobrý nebyl...

Jessica Albert je postava ze série Dragon Quest a je jednou ze třinácti hratelných postav v Dragon Quest Heroes. Jessica, dívka z dobrého domova, pochází z bohaté rodiny v malé vesnici Alexandrie.

Magie není zdaleka jedinou silou Jess; je také vynikající bojovnicí. Biče, tyče, nože a později meče jsou její oblíbené zbraně.

Epona („eipóna“) je kontinentální keltská bohyně, která má kořeny v Galii. Její jméno je odvozeno z galského výrazu pro koně – *epo*, ke kterému je přidána koncovka *ona*, která svědčí o božství. Epona bývá zobrazována charakteristickým způsobem ve společnosti koní – buď jede na klisně (po ženském způsobu nebo obkročmo, se sedlem i bez sedla), nebo je zobrazena mezi dvěma a více koňmi (vesměs kobylami, které někdy – coby zosobněné mateřství – kojí hříbata). Výjimečně bývá zpodobněna ve voze. Mívá na sobě široký plášť a spodní roucho se sklady, nebo bývá nahá (buď jen do pasu, nebo úplně). K jejím atributům patří koňský postroj, uzda a jezdecký bič.

Grimasy jsou hlavními postavami karnevalu triumfu a jsou známé jako symbol města a kulturního dědictví obce. Postavy se objevily v roce 1917, kdy se někteří lidé, kterým byla zakázána účast na prezentaci, rozhodli bloudit po ulicích ve fantaziích, které dělají hluk. Na začátku Grimaces nosili tmavé oblečení, drželi biče a vyděšené obyvatele, dnes ožívují a barví ulice v karnevalových dnech.

Nemesis je řeckou bohyní odplaty, která ztělesňuje hněv bohů. Především je spojována s pronásledováním a trestáním smrtelníků, kteří se příliš oddali své pýše. Jméno Nemesis se dá přeložit jako spravedlivá zásluha či spravedlivá odplata. Původně však byla Nemesis vnímána jako bytost, která pouze odměřovala míru štěstí či neštěstí, aniž by trestala nebo odměňovala. Časem ji však přibyla schopnost nápravy při porušení lidských zákonů. Je nejčastěji zobrazována jako mladá žena divokého vzhledu s váhami v jedné ruce a v druhé ruce s bičem či sekyrou.

GO, RÓY, RÓE, JAR ...

DATUM	AKCE	POŘADATEL	MÍSTO
8. dubna	Setkání bičařů	George and Steve Westmen's show	Šiklův mlýn
22. dubna	Jarní cena W-clubu	W - club	Stonetown
20. května	Zvířecí cena - jarní část	Westernové městečko Stonetown	Stonetown
21. května	3. Biče na Horním Hradě	Keltoviny	Horní hrad
10. června	Velká cena W-clubu	W - club	Beaver City
5. srpna	Velká cena Indiana	Western Arts Club	Rýmařov
26. srpna	Mistři biče	Fort Hary	Fort Hary
16. září	MČR v ovládnání bičem	W - club	Hill Valley City
14. října	Zvířecí cena - podzimní část	Westernové městečko Stonetown	Stonetown
listopad	Western víkend	W - club	Kněždub
listopad	Halloweenské setkání	Western Arts Club	Rýmařov

PROSÍME, PŘED AKCÍ SLEDUJTE INFORMACE OD POŘADATELŮ, DĚKUJEME.

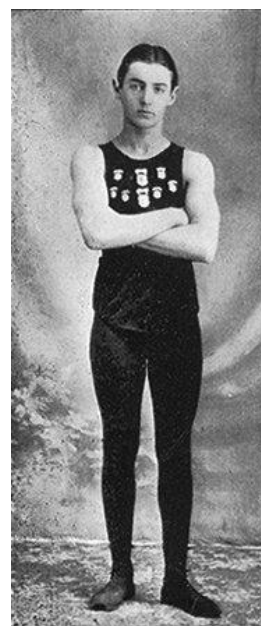
INFORMAČNÍ SPEKTRUM

Vánoce v roce 1917 budou

Článek připravil Martin Štulla

Informace čerpány z internetových stránek militaryrange.com

Píše se rok 1914. Evropou otřásá zpráva o atentátu na rakousko-uherského arcivévodu Františka Ferdinanda a hned vzápětí se ocitáme v první světové válce. Amerika se do ní přidává až o 3 roky později, ale továrny už jedou naplno. „**Zbrojíme**“, vyzývá prezident Woodrow Wilson. A tehdejší Rada pro Národní obranu dokonce uvažuje o zákazu výroby hraček a přesměrování průmyslu na výrobu zbraní a munice. Všechno nasvědčuje tomu, že Vánoce nebudou. Minimálně v roce 1917 a kdo ví, co bude dál...

Naštěstí Americe vládne „král hraček“ a olympijský atlet A. C. Gilbert. Narodil se v roce 1884 v Salemu v Oregonu a jeho almou mater byla prestižní Yaleova univerzita, kde získal titul ve sportovní medicíně.

V roce 1900 překonal světový rekord na bradlech a v roce 1906 vytvořil dva světové rekordy ve skoku o tyči. Byl to ale také kouzelník (čímž financoval své vzdělání) a vynálezce. Mimo jiné vynalezl v roce 1906 skříňku pro skok o tyči.

Místo lékařské kariéry si v roce 1907 vybral roli zakladatele společnosti Mysto Manufacturing Company, kterou později přejmenoval na A. C. Gilbert Company a aspiroval s ní na největšího výrobce hraček na světě. Vyráběl například sety pro kouzelníky a tehdy populární kovové stavebnice. Ve stejném roce se Gilbert stal i členem Toy Manufacturers – Asociace hraček, založené v roce 1916.

Hračkářský průmysl v ohrožení

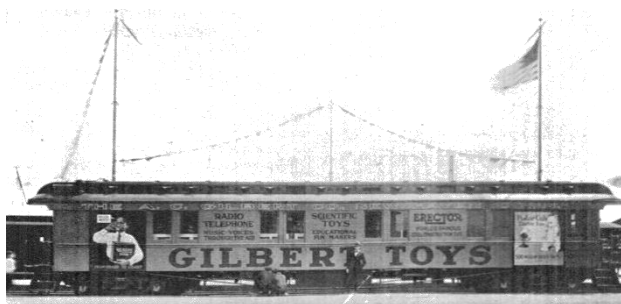
Se vstupem USA do války vytvořili američtí výrobci hraček Výbor válečných služeb a ustanovili Gilberta jeho předsedou. A právě to se později ukázalo jako velmi dobrý tah. Pro Vánoce určitě.

V rámci zbrojení a zásobování Evropy zakázala vláda USA výrobu nepodstatných položek. Hračky patřily mezi ně a děti i jejich rodiče se začali strachovat, aby ten rok vůbec byly nějaké Vánoce.

A.C. Gilbert s rozhodnutím vlády nesouhlasil a uspořádal v kanceláři ministra námořnictva Josephuse Danielse schůzku s vládními úředníky a pomohl zde před Radou pro Národní obranu prosadit názor, že hračky jsou základní položky. Konkrétně to byly hračky pro chlapce, protože schůzka se týkala využití oceli pro výrobu zbraní a munice. Z oceli se ale vyráběly i vláčky, modely a kovové stavebnice, což se tehdy považovalo za hračky pro kluky (panenky pro holky si mohou lidé vyrobit snadno doma).

Na portále History of Yesterday lze dokonce dohledat úryvek z Gilbertova proslovu:

Na život chlapců mají největší vliv jejich hračky. Chlapci se chtějí bavit, nejen učit. Hračky jim ale mohou poskytnout obojí... Americký chlapec je skutečný chlapec a chce skutečné hračky. Chce zbraně, které opravdu střílejí. Dali jsme mu proto vzduchovku hned ve chvíli, kdy byl dost velký na to, aby ji udržel. Právě kvůli hračkám, které měli v dětství, jsou američtí vojáci nejlepšími střelci na francouzských bojištích... Amerika je domovem hraček, které vzdělávají i baví. Chlapci představují budoucnost, která nastartuje cestu k budování, ne k ničení.

Gilbert přinesl tehdy na schůzku i skutečné hračky a předvedl je svým kolegům, což byla skvělá taktika. Muži si rozvzpomínali na své vlastní dětství. Ministr obchodu se údajně zálibně zadíval na parní strojek a zvolal: „Na motoru, jako je tento, jsem se naučil základy inženýrství.“

A bylo vymalováno. Vizuální pomůcky podtrhly důležitost a pravdivost Gilbertových slov a přesvědčily úředníky, že hračky jsou pro rozvoj americké mládeže nezbytné. Vánoce byly zachráněny a hračky to zvládly, jak řekl posléze Gilbert novinářům, když mu gratulovali k úspěchu jeho prezentace.

Naposledy...

Článek připravila Věra Melicharová

Informace čerpány z internetových stránek mapy.cz a wikipedia.org

Největší a nejteplejší minerální pramen – Vřídlo, Karlovy Vary

Vřídlo je oficiální název pro největší pramen termální vody v Karlových Varech, který je s teplotou 73 °C zároveň nejteplejším termálním pramenem Česka. Výstřik Vřídla ve formě Vřídelní fontány se nachází v centru lázeňského území Karlových Varů ve Vřídelní kolonádě, kde díky tlaku a obsahu plynného oxidu uhličitého dosahuje výšky až 12 m. Od května roku 2016 je Vřídelní fontána v provizorním uspořádání umístěna u jihozápadního vchodu do kolonády. V prostoru Vřídelní kolonády je umístěno pět pitných stojanů s vřídelní vodou nejen v původní teplotě ale i zchlazenou na teploty 57 a 41 °C.

Největší přehradní nádrž – Lipno

Lipno, Údolní nádrž Lipno, Lipno I či lipenská přehrada je vodní dílo vybudované na řece Vltavě v letech 1952–1959. S rozlohou 48,7 km² jde o největší přehradní nádrž a vůbec o největší vodní plochu na území České republiky (díky čemuž bývá také občas označována za české či jihočeské moře). Délka vzdutí dosahuje 42 km. Nejširší je nádrž u Černé v Pošumaví, kde se rozlévá až na 5 km. Na pravobřežní straně zasahuje až k státním hranicím s Rakouskem.

Největší skalní brána – Pravčická brána

Národní přírodní památka Pravčická brána je chráněné území v oblasti známé skalní brány, která vznikla v kvádrových pískovcích křídového stáří. Nachází se na území Národního parku České Švýcarsko (od 9. dubna 2002 v první zóně NP České Švýcarsko), asi 3 km severovýchodně od obce Hřensko v okrese Děčín. S rozpětím 26,5 metru, výškou 16 metrů, šířkou 7–8 metrů a minimální tloušťkou 3 metry se jedná o největší pískovcovou skalní bránu

v Evropě (pro srovnání – Malá Pravčická brána má výšku asi 2,3 metru a šířku 3,3 metru). Je jedním z nejnavštěvovanějších míst a zároveň symbolem Národního parku České Švýcarsko, pod jehož správu patří. Chráněné území zahrnuje nejen samotnou pískovcovou bránu, ale i okolní skalní masivy a z části zastavěnou plochu (zámeček Sokolí hnízdo). Pravčická brána náleží kromě NP České Švýcarsko také k Ptačí oblasti Labské pískovce.

Areál Pravčické brány je po masivních požárech v okolí opět otevřen, doporučujeme ale sledovat aktuální informace.

Nejkratší visutá lanová dráha – ZOO Praha

Visutá lanovka s jednomístnými sedačkami spojuje spodní a horní část zoo Praha. Její šikmá délka činí 106 metrů, převýšení je 50 metrů a pohybuje se rychlostí tři kilometry za hodinu, což z ní činí jednu z nejpomalejších lanovek v ČR. Do provozu byla uvedena v roce 1977.

A dvě navíc ☺

Největší zvonková hra – Loreta, Praha

Zvonkohra pražské Lorety je největší zvonkohrou České republiky. Skládá se ze 30 zvonů a zvonků, jejichž autorem je amsterodamský městský zvonář a dělolijce Claudy Fremy. Zvonkohru sestavil hodinář Petr Naumann v roce 1694. Poprvé se zvonkohra rozezněla 15. srpna 1695.

Nejnižší položená železniční stanice ČR – Dolní Žleb

Nejnižší položená železniční stanice Dolní Žleb se nachází ve výšce 127 m n. m. v údolí řeky Labe na trati vedoucí do Německa. Do stanice se dostanete vlakem z Děčína.

FOXIS HLEDÁ POSILY

Právě vznikající spolek Foxis hledá posily do týmu nejen na letní tábor!

Orlické hory 6. – 24. 8. 23

*Pojí nás nadšení do táboření a podobných aktivit, jsme malinký tým, který připravuje tábor pro 40 dětí, a proto na následující rok(y) hledáme posily. Mísí se v nás vše od Skautu, Woodcraftu, Military, Foglarovců až po prvky z nejmodernější pedagogiky, vědy, techniky, ale hlavně chuť bavit se, rozvíjet sebe i děti a užít si spoustu času v přírodě – při hrách, tvoření, sportu nebo jen rozjímání a odpočinku. **Hledáme kuchaře, oddíláky, programáky, hospodáře, zdravotníka ... zkrátka každého, kdo má chuť do táborové činnosti.***

Co nabízíme?

- **přátelství**
- zázemí, v ničem tě nenecháme
- finanční ohodnocení, ač se tato práce nedá nikdy ohodnotit plně...
- možnost seberealizace, jsme otevření kde čemu ! :-)
- **celotáborovku na principu RPG!**
- **čas se super lidmi, se kterými je zábava (ať už úmyslně či bezděčně ;-)**
- léto pod stanem s koupačkou v rybníku a vším, co k tomu patří!

www.foxis.cz

Projekty myslíme vážně. Pošli nám životopis a pár řádků o sobě. Včetně jakýchkoliv otázek, které tě zajímají.

Kontakt:

info@foxis.cz

FB kontakt:

Sedmí díl

Článek připravila Mária Kalincová
Vlastní autorská tvorba redaktorky

Nasledující ráno sa Simona prebudila v neobvykle dobrej nálade. Michalove gesto z predchádzajúceho večera, to, že pochopil, že aj ona z času na čas potrebuje chvíľu sama pre seba, ju nabilo novou energiou. Hoci vedela, že na Michala sa môže spoľahnúť, zakaždým ju takáto jeho starostlivosť dojíkala. Svoje deti milovala, no občas aj ona mlela z posledného. Zvlášť v poslednom štádiu tehotenstva. Vtedy sa jej každá krátka chvíľka osamote zdala splneným snom.

Opatrne sa posadila, nahla sa nad Michala a vtisla mu nežný bozk do vlasov a pomaly prešla do kuchynskej časti. Postavila na kávu, pripravila raňajky pre všetkých a kým sa zobudil Jurko, v pokoji si dočítala chýbajúce stránky knihy. Také pohodové ráno už dávno nezažila.

Neskôr, keď sa v čase najväčšej horúčavy presunuli pod slnečník jednej z terás, rozhodla sa, že sa nebude zbytočne užierat' malichernosťami a začne žiť. Ved' ktovie, kedy sa jej opäť naskytne podobná príležitosť?

„Ja si dám lasagne, dá si niekto so mnou?“

„Deje sa niečo?“ pochybovačne sa jej opýtal Michal. „Doteraz si v rámci šetrenia vždy trvala len na polievke.“

Simona pokrčila plecami. „Zmenila som názor. Je na tom niečo zlé? Treba si užiť, nie?“

„Kto si a čo si urobila so Simonou?“

***

„Stará nudná Simona si dala pohov,“ zahanbene zamumlala popod nos. „Proste som pochopila, že zbytočné nerváčenje nikomu nepomôže,“ priznala potichu. „A tak som sa rozhodla, že si to skúsím začať užívať aj ja.“

„No konečne!“ zasmial sa Michal a pohladil manželku po chrbte ruky. „To zvládneš. Len sa uvoľni a rob, čo máš rada a na čo máš chuť. Chceš na obed chobotnicu? Pokojne si ju objednaj. Máš chuť si poobede ľahnúť? Povedz mi a vezmem deti do mesta. Nie som taký ťuťmák, za akého ma občas pokladáš,“ preniesol pobavene a veselo na ňu žmurkol.

Simona sa zahanbila. „Nemyslím si, že si ťuťmák, len... Proste málokedy urobíš niečo len tak, sám od seba, bez toho, aby som ťa o to poprosila. A ja sa cítim blbo, že furt od teba niečo chcem...“

„Rozumiem. Takže ja sa budem angažovať viac a ty sa kedykoľvek neboj povedať mi na rovinu, po čom túžiš. Dobre?“

„Dobre,“ šťastne sa usmiala a naklonila sa ponad stôl. „Ľúbim ťa,“ zašepkala Michalovi do ucha a pobožkala ho.

„No fuj, aspoň pred nami by ste sa nemuseli oblizovať,“ zhnusene si odfrkol Tomáš. „Je to nechutné...“

Simona sa rozosmiala. „Ach, ty netýkavka... Toto ti pripomeniem, keď si nájdeš frajerku.“

***

„Ani sa mi nechce veriť, že sme tu už týždeň,“ preniesla Simona zamyslene, keď o niečo neskôr na pláži smutne hľadela na Tomáša, chytajúceho bronz na nafukovačke neďaleko bójky.

„Veru, ubehlo to rýchlo,“ súhlasil Michal. „A ešte sme takmer nikde neboli. Nechcela si vidieť aj niečo viac?“

„Chcela,“ vzdychla si Simona. „Ale fakt som rada, že si môžem sadnúť tu na pláži do tieňa a oddychovať. Keby som mala v týchto horúčavách chodiť po meste, asi by ma veľmi rýchlo porazilo.“

„Rozmýšľal som, že by sme mohli zájsť do toho neďalekého akvaparku.“

„Nie, žiadny akvapark. Alebo ma chceš naozaj zabiť?“

„Nie, len -“

„Tak v tom prípade skús vymyslieť niečo, kde nie je teplo a nie je tam žiadna voda, v ktorej by sa naše deti mohli utopiť. Ja s nimi v bazéne byť nemôžem. A mimochodom, Lucka sa chce asi kúpať,“ kývla hlavou k dcére, ktorá sa brodila vo vode s kolesom na plávanie.

„A čo som ja Harry Potter?“ zahundral Michal tesne pred tým, než sa vybral zabrániť utopeniu druhorodenému potomka.

„Ty si kúpil dovolenku pri mori, tak sa staraj,“ škodoradostne sa uškrnula a opäť sa zahľadela na azúrovo modrú hladinu. Nikdy nezávidela Tomášovi tak, ako v tej chvíli.

***

„Nezájdeme na večerný výlet do Nesebaru?“ navrhol Michal, keď sa po príchode z pláže všetci osprchovali a oni dvaja si spolu vychutnávali na balkóne kávu. Lucku s Jurkom posadili pred rozprávku a Tomáš bol zamestnaný chatovaním s kamarátmi. „Nie je to odtiaľto ďaleko a vraj je to mestečko dosť zaujímavé.“

„Myslíš, že je to dobrý nápad? Bude to decká baviť?“

„Trošku som zisťoval a... Z Ravdy, čo je odtiaľto asi desať kilometrov, chodí do Nesebaru niekoľkokrát denne špeciálny výletný autobus, myslím, že ten by ich mohol zaujať.“ ý autobus. To si myslím, že by decká zaujať mohlo. Do Ravdy by sme sa odviezli autom, niekde tam zaparkovali a odtiaľ išli tým autobusom.“

„Okej, to nie celkom rozumne. Ale ako sa potom dostaneme naspäť ak by už večer ten vláčik nešiel?“

„Aj to som zistil,“ usmial sa Michal víťazoslávne. „Z Nesebaru do Ravdy chodia aj normálne autobusové spoje, poprípade si vezmeme taxík. Tých päť kilometrov nás hádam finančne nezruinuje.“

Simona chvíľu premýšľala. Celkom by sa jej páčilo zmeniť prostredie. Večerný výlet neznel vôbec zle. To už nebude tak horúco a určite aj v Nesebare bude príležitosť si niekde posediť. Navyše musela uznať, že Michal to mal premyslené. Zostávalo jej len dúfať, že sa nič nepokazí.

„Dobre, tak pôjdeme na výlet.“

***

„Júúú, my budeme sedieť na stleche?“ vykrikla Lucka na ulicu plnú turistov, hľadiac na prichádzajúci výletný autobus. Nechýbalo veľa a neboli by ho stihli.

„Áno, ale pokiaľ chceš, môžeme si sadnúť aj dolu,“ odvrkla Simona. „Hlavne sa už viac nezdržujme.“

„Čo si taká nabrúsená?“ vzdychol Michal. „Ako keby som ja mohol za to, že sme nemali kde zaparkovať.“

„Tak si si mal zistiť aj to, či sa tu na okolí dá niekde *normálne* zaparkovať a nie, že tu budeme niekoľkokrát krúžiť dookola, aby sme nakoniec zaparkovali pol kilometra odtiaľto.“

„No tak prepáč, že som nezistil úplne všetko,“ rezignoval Michal, vzal za ruky Lucku a Jurka a spoločne nastúpili do autobusu. Simona s Tomášom sa urazene pohli za ním.

„Tento autobus je fakt supel!“ výskala Lucka a netrpezlivo sa vrtela na sedačke. „Kedy už vylazíme?“

„O chvíľočku, len musia všetci nastúpiť a potom sa už isto pohneme.“

V Nesebare ich privítal magický západ slnka. Simona, celá uveličená z toho pohľadu, zabudla, že ešte pred pár minútami bola urazená. Okamžite vyťahovala mobil, aby si mohla tú nádheru zvečniť. „Však je krásny?“ obrátila sa k Michalovi, ktorého však oveľa viac zaujal výmenný kurz na miestnej zmenárni. „Ach, ty vôbec nemáš zmysel pre romantiku...“

***

V Nesebare si Simona prišla na svoje. Okamžite ju zaujali historické budovy, kúpajúce sa v posledných slnečných lúčoch. Zatiaľ čo deti šomrali, ona nasávala tritisíc ročnú históriu mesta plnými dúškami. Drevený veterný mlyn, kostol Krista Pantokratora a pozostatky termálnych kúpeľov z obdobia Byzantskej ríše, to bol len zlomok histórie Nesebaru, ktoré mala Simona možnosť preskúmať, o to nadšenejšia z toho všetkého bola.

Po *povinnej exkurzii*, ako to okomentoval Tomáš, sa ešte chvíľu potulovali uličkami mesta, obdivovali rôznych pouličných umelcov a stánky so suvenírmí. Lucka nadšene ukazovala na všetko, čo ju zaujalo, zatiaľ čo Tomáš sa otrávene vliekol za nimi a nenápadne pokukoval po mladých predavačkách.

Napokon sa usadili v jednej z mnohých útulných reštaurácií na promenáde na ľahkú večeru.

„A bude aj zmrzlina?“ uškrnul sa Tomáš, keď dojedol svoju porciu vypráždanej ryby s hranolčekmi. „Ako dezert.“

„Mohli by sme si veru nejakú kúpiť cestou na zastávku,“ uznal Michal a hodil rýchly pohľad po manželke. „Čo ty na to, Simi?“

„Som za,“ usmiala sa a s plným žalúdkom sa oprela o operadlo stoličky. „Ale ešte si tu chvíľku posedme, je tu fakt krásne.“ So zasneným pohľadom sa zahľadela na morskú hladinu a pomyslela si, že napokon tá dovolenka nie je najhoršia.

***

Do apartmánu sa vrátili neskoro večer. Lucka unavene zívala a ledva držala oči otvorené, Jurko zaspal už v aute cestou z Ravdy.

„Vezmi ho opatrne na ruky a odnes rovno do postele,“ poprosila Simona Michala, keď vystúpila z auta. „Tomáš, tu máš kľúče, odomkni. Ja sa postarám o auto.“

V ten deň prvýkrát nikto neprotestoval, že treba ísť do postele. Teplo a únava z prechádzky uličkami Nesebaru doľahla na všetkých. Aj Simona v ten večer zaspávala pokojnejšie ako predchádzajúce dni.

Na druhý deň ráno ju zobudil hrmot v kuchynke a vôňa kávy. Zmätene otvorila oči a pozrela na ľavú stranu postele, no tá bola prázdna. Vstala, a keďže ju ako obvykle trápil plný močový mechúr, vybrala sa na toaletu.

Keď prechádzala cez kuchynskú časť, takmer jej vypadli oči z jamôk. Michal stál pri sporáku, veselo si popískoval a pripravoval raňajky. Na panvici restoval cibulku. V sklenej miske na linke vidličkou šľahal vajička. Okamžite sa jej začali zbiehať slinky.

„Dobré ráno,“ veselo mu zaželala. „Rozhodol si sa ma prekvapiť?“ S úsmevom k nemu pristúpila a pobožkala ho na líce.

„No... Snažím sa o to. Snáď to bude jedlé.“

„Raňajky, ktoré mi pripraví niekto iný, ako ja sama, vždy chutia mimoriadne dobre.“

Pokračovanie príjstě...

Lyžařské vázání

Článek připravila redakce

Informace čerpány z internetových stránek zoommagazin.iprima.cz

Není mnoho osobností, které by se do počátku dějin alpského lyžování zapsaly tak výrazným písmem jako Matyáš Žďárský (Mathias Zdarsky) – autor nové lyžařské techniky i majitel patentu na lyžařské vázání.

Mathias se narodil jako sedmé dítě mlynáře Jana Žďárského v Kožichovicích nedaleko Třebíče. Po smrti otce se s matkou a sourozenci odstěhoval do Třebíče. V dětství utrpěl úraz levého oka, a nakonec o něj přišel. Po maturitě na reálném gymnáziu v Jihlavě v roce 1874 nastoupil ke studiu na německém učitelském ústavu (Lehrerbildungsanstalt) v Brně. Úspěšně složil zkoušky a až do roku 1883 se živil jako učitel ve Vídni a na několika dalších místech v Dolních Rakousích. V roce 1883 ukončil svou praxi učitele a odešel studovat sochařství a malířství do Mnichova. Jeho všestrannost a zájem o nové věci potvrzuje jeho další studijní pobyt v Curychu na polytechnice.

Neposedné boty

Byl i nadšený cestovatel a tulák, který podnikl celou řadu výprav podél Dunaje, do Bosny a do Itálie. Dostal se i do severní Afriky. Na cestách kreslil a v rodinném archivu se dochovalo několik jeho skic a obrazů.

Usadil se na horském statku Habernreith u Marktlu v Lilienfeldu. Inspirován aktivitami norského polárníka Fridtjofa Nansena začal lyžovat. Fridtjof Nansen přešel na lyžích jako první na světě v roce 1888 společně se se třemi Nory a dvěma Laponci z východního na západní pobřeží Grónska.

Zdarsky si nechal z Norska poslat lyže a začal experimentovat. Rychle přišel na to, že norská lyžařská škola a prezentovaná technika jízdy se příliš nehodí pro příkré alpské svahy. **V roce 1890 vyrobil první postranní silně odpružené ocelové vázání. Jeho zásadní výhodou byl menší pohyb paty směrem do stran a snadnější a efektivnější**

přenášení sil z bot na lyže a tím i snadnější zatačení. V roce 1896 si nechal svůj nový typ vázání patentovat, a dal tak základ k pozdějšímu vývoji moderního lyžařského vázání. Ze začátku používal jednu lyžařskou hůl, kterou označoval jako „Skistock“.

Lilienfelder Skiverein

Své znalosti a dovednosti si nenechával jen pro sebe. V roce 1898 založil Liliendorfský lyžařský spolek (Lilienfelder Skiverein). O dva roky později v roce 1900 byl jedním ze spoluzakladatelů Mezinárodního alpského lyžařského spolku (Internationale Alpen Ski-Verein). **První závody ve sjezdu uspořádal již v roce 1901 a o čtyři roky později se poprvé soutěžilo ve slalomu. Zdarsky získal titul nejlepšího světového lyžaře.**

Své pedagogické zkušenosti zúročil při pořádání lyžařských kurzů. V letech 1896–1916 prošlo jeho výcvikem dnes jen těžko uvěřitelných 20 000 lyžařů. Zatímco norská lyžařská škola využívala při technice zatačení lyže telemarského tvaru a díky volné patě ovládali lyže pouze dolními končetinami, Zdarsky využíval techniku přívratných oblouků a jízdy v pluhu s využitím jedné hole jako opory.

Válečný instruktor

Během první světové války vedl coby lyžařský instruktor výcvik c. k. rakousko-uherské armády a byl také uznáván jako odborník na lavinovou problematiku. V roce 1916 vedl rozsáhlou záchrannou akci v lavinovém terénu a vážně se zranil. Přesto zůstal velmi váženým mužem a císař mu ještě téhož roku udělil za zásluhy ve výcviku Rytířský kříž řádu Františka Josefa. Zranění, která utrpěl, byla tak vážná, že mu trvalo dlouhých osm let, než mohl znovu začít lyžovat.

Další významné ocenění přišlo v roce 1931, kdy získal Zlatý odznak Za zásluhy o Rakouskou republiku. Jeho zdravotní stav se postupně zhoršoval. Odstěhoval se do hotelu Pittner v Sankt Pöltnu, kde 20. června 1940 umírá.

Čtení pro všechny

Havlovický vodník

*Pověst vybrala Věra Melicharová
Informace čerpány z pověstí Krkonoš a okolí*

Tam v Úpě, za lávkou v Havlovicích, mezi kořeny vrb a olší, žil starý vodník – Joudal se jmenoval. Byl to takový mrzout, bručoun a nemluva. Občas dělal povodně a velkou vodu, někdy se snažil i pod vodu někoho stáhnout, když se koupal u mlýna před kolem. Někteří lidé ho proto neměli moc rádi a nejradši by ho v řece neviděli.

Jednou, takhle už po poledni, přišel do ordinace doktora v Úpici takový děda. Na krku měl červené šátek, jeho zelený frak byl již dávno vyšlý z módy, jen ty boty mu mohl každý závidět, jak byly z jemný kůže dokonale ušitý.

Začal tam doktorovi vzdychat a huhlat, že prý chytil nějakou rýmu, v kříži ho bolí, v kloubech loupe a kašel má, že se div nestrhá. Pak prosil o nějaké užívání.

Doktor ho vyšetřil a hned tomu dědkovi povídá, že má revma jak zjednaný a předepsal mu mazání i užívání, ale hlavně, aby byl pěkně v suchu a teple. Tu ten stařík začal prskat a nadávat, jak že to má udělati, když je vodníkem v Havlovicích. Ve vodě přece spí, vodou se přikrývá i utírá nos. Jediný, čím si na starý kolena polepšil je, že si dal do postele místo tvrdé vody – vodu měkkou. Doktor ho chtěl nejdřív vyhodit, když se tak rozčiloval, ale pak se zamyslel, a nakonec dědkovi povídal, že když opravdu bez vody nemůže být, tak ať si najde vodu teplou, nějaký to horký vřídlo, jestli o tom slyšel. Starý vodník že slyšel, ale u Úpy žádné horké prameny nejsou. A tak mu doktor ještě poradil, že třeba v Piešťanech nebo v Teplicích by se mohl uchytit, tam prý je horké vody dostatek. A když se v nějakém teplém vřídle usídli coby horkovodní vodník, tak si to revma pěkně vyléčí.

Tatraman se ještě optal, cože to má takový horkovodní vodník na práci. A jak uslyšel, že bude jen tahat z nitra země vodu nahoru a jinak nic, tak slíbil, že se po nějakém místě poohlídne.

Pak odešel pryč, jen loužička vody po něm zůstala.

Po čase lidé v Havlovicích zjistili, že starý Joudal už v Úpě není. A už by na něj dočista zapomenuli, kdyby ho někdo nepoznal, jak v Piešťanech vodu ze země vytahuje a lidé si ji nemohou vynachválit, jak prý dělá dobře na revma. Nemocní se tam začali sjíždět z celého světa a náš Joudal se tak stal naším prvním mezinárodně uznávaným odborníkem na horké prameny.

Hoši od Bobří řeky

Článek napsala a připravila Katka Hrabáková

Zdravím Vás milí knihomolové,
Doufám, že jste si všichni užili krásné a pohodové léto tak, jako já. A protože léto mám nejraději ze všech období, tak dnes vám představím knihu Hoši od Bobří řeky od mého též oblíbeného spisovatele Jaroslava Foglara, známého také pod přezdívkou Jestřáb. Tahle kniha je létem přímo nabitá a já si u ní vzpomněla na období, kdy jsem jezdila na tábory a zažívala různá dobrodružství. V roce 2007 získala dokonce i komiksovou verzi.

Přeji Vám příjemné čtení.

Příběh začíná, když dva kamarády Jirku a Vilíka ze Staré pražské čtvrti osloví neznámý mladý muž jménem Rikitan, který je předtím viděl svést rvačku s nepřátelskou partou z Nové čtvrti a nabízí jim zajímavější a ušlechtilejší dobrodružství. Pozve je do „Červeného dolíku“ nad Nuselským údolím. Hoši jsou fascinováni jeho charismatem a dovednostmi a touží se všemu také naučit. Na Rikitanovo přání pozvou do spolku několik svých kamarádů, a nakonec je jich dvanáct. Každý hoch má nějakou zvláštnost nebo svéráznou zálibu, ale dobře se doplňují a pod Rikitanovým vedením vytvoří harmonický a nerozborný kolektiv. Vztahy mezi hochy jsou téměř idylické, jen ojediněle je naruší nějaký spor, který je ale rychle vyřešen.

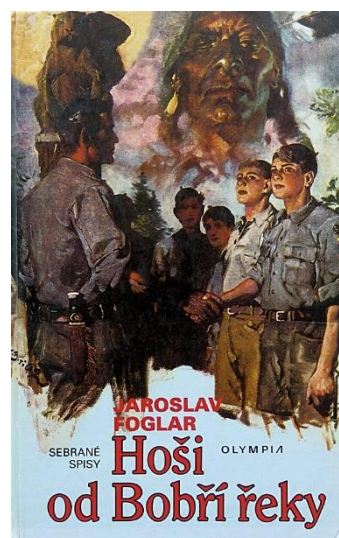
Začnou se scházet v opuštěném altánu v zahradě pivovaru, vlastní prací si vydělají na stejnokroje a vytvoří v podstatě skautský oddíl, byť to není přímo řečeno. Rikitan jim vypráví dobrodružnou historku o chlapci Royovi, který žil s otcem někde v kanadské divočině u Bobří řeky a čerpal znalosti a dovednosti u starého Indiána. Hoši jsou příběhem strženi a touží se Royovi vyrovnat. Rikitan jim za tím účelem postupně představuje „bobříky“, což jsou úkoly testující různé schopnosti – kdo jich „uloví“ všech třináct, může se považovat za Roye. Inspirováni příběhem také začnou své bratrstvo nazývat „Hoši od Bobří řeky“.

Vrcholem jejich činnosti a snažení je tábor v liduprázdné přírodě, v tak zvané Sluneční zátocce (v knize není lokalizována), kde stráví celé letní prázdniny. Všechny věci si na místo dopraví několikadenním pochodem s ručními vozíky a s využitím přírodních zdrojů si postaví stany s podsadou, kuchyni, stožár na vlajku a další táborové náležitosti. Jejich jediným kontaktem s civilizací jsou občasné cesty na nákup do nejbližší vsi.

Ve volném čase se hoši věnují zejména lovu bobříků, které jim ještě chybějí.

inspirace příběhu

Inspirací pro některé části příběhu, především pro zkoušky zdatnosti, bobříky, čerpal Foglar v díle spisovatele Ernesta Thompsona Setona Dva divoši. V této knize skládají chlapci Yan a Sam zkoušky, za které dostávají indiánská orlí pera. Pro některé bobříky se Foglar inspiroval ve výchovném programu skautské organizace.

legenda o Royovi

Příběh, který jim vyprávěl Rikitan jako inspiraci:

Roy Farell: chlapec, syn zálesáka Farella, matka mu záhy zemřela, žil s otcem ve srubu ve Sluneční zátocce u Bobří řeky, kdesi daleko na severu. Matka mu jako malému zpívala Píseň úplňku. Byl jemný a dobrý, ostrý a smělý, s pružným a svalnatým tělem, odvážný a vytrvalý, dovedný a chytrý.

Svištící šíp

Indián z hor, který přišel k Farellovým. Vyprávěl Royovi o svém rudém lidu, naučil jej mnohým dovednostem a umožnil mu podniknout zkoušky, které museli dělat indiánští chlapci. Roy všemi úspěšně prošel.

Po úspěchu knihy Hoši od Bobří řeky, kde její hrdinové plní bobříky, se v roce 1941 objevuje v prodejnách Zápisník 13 bobříků. Aby chlapci nemuseli při lovu bobříků pokaždé hledat v knize, byl vydán právě tento zápisník, jako příruční knížečka.

Zápisník třinácti bobříků byla, v prvním vydání sestavená dr. Karlem Burešem, Foglarovým kolegou z nakladatelství Melantrich. Knížečka obsahovala mnoho textů Jaroslava Foglara a poprvé byla vydána nakladatelstvím Jan Kobes v září před 80 lety.

A od příštího čísla časopisu si je také budeme postupně představovat...

Ježčí bodlina – díl 1

Článek připravil Kamila Prášková
Vlastní autorská tvorba redaktorky

„Možná ano,“ mumlal si pod vousy starý obtloustlý mužiček a přecházel sem a tam po tmavé zatuchlé místnosti v hlubokém zamyšlení. Kamenná podlaha duněla ozvěnou jeho těžkých kroků. Boty s okovanými špičkami vykukovaly zpod purpurového pláště nedbale přehozeného přes staříkova ramena.

Náhle se zastavil a pohlédl ke stolu uprostřed pokoje. Byl z tmavého dřeva a zavalený hromadou věcí.

„Možná ano, možná by to šlo,“ zopakoval stařík s nadějí a nakoukl do tlusté zaprášené knihy, která balancovala na kraji stolu. V knize bylo cosi psáno nesrozumitelnými klikyháky, ale stařík je bez problému vyluštil. Koneckonců to psal svou roztřesenou rukou on.

„Ježčí bodlina, kde sem to jen dal?“ mumlal si dál kouzelník a začal se přehrabovat mezi hromadou lahviček, plátných pytlíčků a krabiček na stole. Několik jich přitom nechtěně shodil na zem. Ani se je nepokoušel sebrat. Byl příliš zaujatý tím, co hledal. A nenacházel. Zarazil se a poškrábal se ve zcuhaných prošedivělých vlasech.

„A na moutě kotě!“ zahalekal a práskl se do čela. Uvědomil si totiž, že poslední ježčí bodlinu použil před měsícem a od té doby na ježcích nebyl. Zamračil se a pak vyhlédl z malého kulatého okénka, kterým do místnosti procházelo tlumené světlo hvězd.

Dokonalá noc na lov, pomyslel si. Ve starých žilách mu zaplálo nadšení. Přešel

ke skříni, která se tyčila v rohu pokoje a prudce ji otevřel. Uvnitř našel kromě hromady svršků dřevěnou krabici a v ní kožený prak a pytlíček s kamínky. Oboje vzal a uložil do kapsy pláště. Pak sbalil jutový pytel a vydal se na lov.

Hluboko v lese se zatím ježčí rodinka probouzela s příchodem noci. Mladý Teo už měl pořádný hlad a těšil se až si naplní břicho nějakým chutným broukem nebo žízalou.

„Tak vstávej Bodlinko, Funíku!“ tahal netrpělivě své dva sourozence za ouška.

„Trpělivost Teo, trpělivost. Všechno má svůj čas,“ napomenul ho tatínek ježek. Byl velký a vždy se na Tea díval tak přísným pohledem, až sklopil čumáček k zemi a poslechl.

„Když já mám velký hlad,“ zamumlal tiše.

„To ty vždycky,“ usmála se na něj maminka, která se náhle objevila po jeho boku. „Už když jsme tě před rokem našli. Malý ježeček s velkým břichem,“ řekla laskavě.

Teo ten příběh rád neměl, protože si na něj moc nepamatoval. Měl jen pár podivných vzpomínek, které mu dávaly pramalý smysl. Pamatoval si temné chladné sklepení a velký strach.

Čaroděj mezitím procházel chodbami svého hradu. Tedy nepatřil úplně jemu, ale čaroděj si to rád myslel. S pýchou

pohladil prsty studivé kameny. Ten rozmazlenec už si nic nárokovat nebude. O to se postaral. Když si vzpomněl na svého synovce, celý se otrásl odporem. Fracek bez úcty a vychování, který si myslel, že mu patřil svět.

Stařík se zamračil, když sestupoval po rozvrzaných schodech k malé bráně. Tou velkou chodil jen nerad. Byla tam široká cesta lemovaná hromadou soch jeho slavného bratra rytíře z Lesany. Tolikrát se snažil ty sochy zničit, nechat zmizet, ale všechno marné. Z nějakého nepochopitelného důvodu odolávaly jeho kouzlům. Stejně jako velký portrét v hlavní jídelně.

Jak má zvát hosty do svého sídla, když nemůžou projet hlavní branou a povečeřet pod křišťálovým lustrem? Jeho dokonalý bratr si to moc hezky zařídil.

Čaroděj vztekle uhodil pěstí do hrany zábradlí, až to zapraštělo. V jeho kostech. Bolestivě zaúpěl. Zatracené stáří! Nikdy si na to nezvykne, nikdy! Jak by taky mohl? A proč by vůbec měl? Najde způsob, jak to zvrátit. A ježčí bodlina mu k tomu pomůže.

„Vyrážíme!“ zavelela maminka jasným hlasem a celá ježčí rodinka se vydala na pochod. Funěli a dupali nočním lesem a rušili tak nezvyklý klid, který tuto noc panoval. Teo si toho všiml a na chvíli se zastavil, až do něj bráška Funík vrazil.

„Co vyvádíš?“ obořil se na něj rozmrzele. Pořád mu nemohl odpustit to nepříjemné probuzení.

„Slyšíš?“ zeptal se ho Teo.
„Co bych měl jako slyšet?“
„To ticho...“ zašeptal Teo.

Opravdu teď panovalo hrobové ticho. Zbytek jeho rodiny se totiž zastavil a pohlédl jejich směrem.

„Co se děje?“ zeptala se Bodlinka netrpělivě.

„Proč jste přerušili pochod?“ obořil se na ně táta ježek.

„To ne já! To Teo se zastavil a já do něj pak vrazil,“ bránil se Funík.

Tatínek na Tea přísně pohlédl.

„Jen jsem si všiml, že je v lese hrozné ticho,“ šeptl Teo bázlivě.

Všichni se teď zaposlouchali. Les byl tichý, jako by z něj vyprchal všechen život. Neslyšeli houkání sov, ani pískání hlodavců ani cvakání broučků. Jen slabý větřík občas pohnul listy na stromech.

Tatínek s maminkou si vyměnili zděšené pohledy. „Musíme se schovat. Hned.“

Čaroděj se protáhl úzkou brankou a pak ji za sebou vztekle zabouchl až kovové mříže zařinčely. Do lesa to bylo od branky jen pár kroků.

Když stařík vešel pod vysoké smrky, celý les náhle ztichl. Noční zvuky se vytratily a nahradilo je dusivé ticho přerušované jen čarodějovými těžkými kroky a šustěním jeho pláště.

Čaroděje ticho vůbec nepřekvapilo. Bylo to tak pokaždé. Zvířata z něj měla strach. A oprávněný, uchechtl se stařík v duchu. Do lesa nechodil ani na houby ani na procházky. Jediné, co ho zajímalo byl lov a trýznění. Zvířata nečekala rychlá smrt šípem ani mečem. Čaroděj je omráčil prakem, strčil do pytle a odnesl do svého tajemného hradu. A v temném děsivém sklepení čekala až přijde správný čas, aby je rituálně obětoval a využil ke svým zlým kouzlům.

Tak si to alespoň mezi sebou lesní zvěř povídala. A teď, schovaný pod kořenem buku, poslouchal stejný příběh i Teo.

Pokračování příště...

Bezpečné cesty®

JÍZDA V TUNELU

V tunelech jezděte plynule,
předvídavě a ohleduplně

Sledujte
DOPRAVNÍ
ZNAČENÍ

Dodržujte rychlost

V tunelu
musíte svítit

80

80

DODRŽUJTE
bezpečnou vzdálenost

Používejte včas
směrová světla

Sundejte si sluneční brýle

Generální partner

ŠKODA

Partneři projektu

www.bezpecnecesty.cz

ROZHOVOR

Lukáš Pech

Článek napsala a připravila Pavla Štullová

Lukáš patří mezi nejúspěšnější a nejmladší řidiče vůbec. Pod vedením jezdce Jana Semlbauera st. a zkušeného trenéra Romana Častorala posbíral mnoho zkušeností a úspěšně se zúčastnil několika závodů, ze kterých si již domů přivezl více než 30 pohárů.

V průběhu sezóny v roce 2020 navázal spolupráci s Big Shock! Racing týmem (nyní MM technology) a pod jejich vedením našel nový směr. Začal se seznamovat s velkými závody a novým autem Renault, kterému přezdívá BumbleBee. Ale ani svůj oblíbenou Škodu Fabii 1.4 16 V nenechává v garáži příliš často.

Díky skvělé práci trenéra Častorala si v týmových barvách zajel hned několik úspěšných závodů. V roce 2021 a 2022 například vyhrál v kategorii N1400 na RX Cupu.

Jeho životním snem je jednou vyjet na Rallye Dakar, ale než s tak stane, můžete Lukášovu slibně rozjetou kariéru sledovat na jeho sociálních sítích, kde pravidelně sdílí své tréninky a úspěchy se svými fanoušky.

Jak se člověk dostane k závodům? Přijde na trať a řekne, že chce závodit?

Tak jednoduché to určitě není. Já jsem měl vztah k motorům od malička a líbili se mi všechny závodní stroje a to jak auta i motorky. Od mala jsem jezdil na čtyřkolce a motorce. Jednou nás tátův kolega pozval se podívat na hobby závody rallycrossu do Sedlčan. Moc se mi tento sport líbil. Na dalších závodech mi půjčili závodního Favorita a já si poprvé vyzkoušel jízdu v závodním speciálu a nic na tom nemění, že to bylo pouze auto na hobby závody. No a první jízda se mi moc povedla. Tak se stalo že jsme s tátou začali stavět mé první závodní auto Škoda Favorit se kterým už jsem se postavil na startovní čáru a postupně sbíral závodní zkušenosti. A pak už to šlo ráz na ráz. Přišla spolupráce s Martinem Macíkem a týmem BigShock! Racing (nyní MM technology) se kterým si mimo jiné moc dobře rozumíme, a stavba dalšího auta Škody Fabie. Postupně jsme navázal spolupráci s mistrem Evropy Romanem Častoralem, který mě trénuje a předává mi své cenné zkušenosti. V letošním roce se mi pod jeho vedení podařilo vyhrát již podruhé v RX Cupu v kategorii N 1400 a získat Juniorskou trofej v mistrovství ČR a vicemistra ČR v kategorii N1600 s autem Renault Twingo RS.

Kdo je ti v závodění vzorem?

V závodění jsou mi vzorem oba Martinové Macíkové, jsou to fakt borci a můj trenér Roman Častoral, ten se na trati nikdy s ničím nemaže, je to holt tvrdý sport.

K závodění jsou potřeba ale peníze... Kde je vzít?

Ano, peníze jsou třeba, nicméně kdo má rád závody, nemusí nutně jezdit MS. U nás jsou cenově dostupné kategorie, kde se dá závodit za relativně malé peníze a jsou to moc hezké, a perfektně zorganizované podniky, jako např. RX Cup, nebo Sedlčanský hobby rallycross. Vždy se tam rád podívám i zazávodím. Je tam vždy super parta, a mám tam spoustu kamarádů.

Kromě závodů se účastníš i předváděcích akcí. Neplánuješ brát do svého závodního speciálu i odvážlivce a dělat s nimi zážitkové jízdy jako starší jezdci (například jako Martin Macík)?

Už teď na Setkání mistrů v Sosnové kde jsem testoval své nové auto na příští sezónu VW Polo S 1600 jsem vozil partnery a kamarády. Moc se jim to líbilo. Pokud v příštím roce bude chvíle času, tak budu zážitkové jízdy dělat společně s Martinem. Možná dojde i na to, že Martin mi půjčí kamion a já jemu Polo.

V úvodu jsme se zmínili, že bys rád na Rallye Dakar. Kdy vyrazíš na start?

Určitě bych rád Dakar jel. Je to můj sen. Bohužel zatím je mi teprve šestnáct, tak si budu muset ještě pár let počkat. Ale určitě budu poctivě trénovat. Příští sezónu bych chtěl odjet kompletní kalendář Zóny střední Evropy a Mistrovství ČR s novým speciálem VW Polo S 1600. To už je opravdu závodní speciál se vším všudy. Bez podpory týmu MM technology bych takové auto nikdy neměl a patří jim za to obrovské díky. Já se na oplátku budu snažit, abych tým reprezentoval jak nejlépe budu moct.

POSEDLÍ DAKAREM
Talkshow 2023

MARTIN MACÍK

03.02.2023	SEDLČANY
10.02.2023	PRAHA
16.02.2023	JABLONEC NAD NISOU
18.02.2023	BRATISLAVA
04.03.2023	PLZEŇ
16.03.2023	ČESKÉ BUDĚJOVICE
17.03.2023	HRADEC KRÁLOVÉ
24.03.2023	OSTRAVA
25.03.2023	OTROKOVICE - ZLÍN
26.03.2023	BRNO

WWW.POSEDLIDAKAREM.CZ/VSTUPENKY

Zábava v krčmách

Článek připravil Martin Štulla

Informace čerpány z internetových stránek haccp.estranky.cz

Zábava ve středověkých krčmách

Středověké krčmy neplnily pouze roli občerstvovacích a stravovacích zařízení, ale lidé sem chodili také z důvodu společenského setkávání a zábavy. Již od dob starověkých se osazenstvo hostinců, mnohdy posilněné alkoholem, často uchýlovalo k různým hrám, většinou v jejich hazardní formě, tzn. o peníze.

Snad již od vzniku lidstva byly ke hrám používány kostky. Jak jejich název napovídá, jednalo se nejprve o části kostí či drobné kůstky, které se pravděpodobně používaly k věštění nebo k losování. Později se kůstky začaly doplňovat zářezy a jak jsme zvyklí u dnešní formy kostek i puntíky či jiným početním označením. Tím se jejich funkce změnila. Začaly sloužit k losu náhodných čísel. Používaly se jak samostatně (hra v kostky), tak jako součást jiných, zejména deskových her. Zpočátku měly kostky různé geometrické tvary, až ve středověku se postupně začaly používat kostky ve formě takové, jak je známe dnes, tedy kubické kostky.

Kostky jsou jednou z nejčastěji hraných her ve středověku. Šlo o nejjednodušší formu hry – o úspěchu zde většinou rozhodovalo jen štěstí a není k ní potřeba žádného strategického myšlení. Díky své jednoduchosti kostky pronikly i do nejnižších vrstev, kde byly velmi oblíbené.

Vrcháby (Backgammon, Wurfzabel) nebo nesprávně vrhcáby, je stará desková hra pro dva hráče. Slovo vrhcáb vzniklo přeložením německého slova Wurf (vrh) a počestěním slova Zabel (poněmčené latinské slovo tabula – deska). Původ hry sahá až ke starým Sumerům 5 000 let před naším letopočtem. Vrcháby se hrály v Řecku a Římě a do celé Evropy se rozšířily ve středověku. Ve hře nezáleželo pouze na štěstí při hození kostek, ale i na taktické dovednosti hráče. Hrál se na desce zvané "vrhcábnice", každý z hráčů měl dvě kostky a patnáct kamenů, které posunoval po hrací desce.

Hazardní hry s kostkami přitahovaly pochopitelně falešné hráče, kteří se snažili ošidit co nejvíce důvěřivců. Hlavně díky nim se kostky staly nejen nejoblíbenější, ale také nejodsuzovanější hrou. Pokřivená kostka byla známá už v prehistorických dobách. Nejčastější formou úpravy bylo vybroušení části okraje, takže kostka se kutálela s určitou odchylkou. Druhým způsobem bylo zatížení jedné strany kostky.

Další velice oblíbenou hazardní hrou ve středověkých krčmách byly karty. Původ karet pravděpodobně sahá do staré Číny kolem roku 1 000 n.l. Do Evropy se snad dostaly díky křižáckému tažení. Záznamy o kartách v Evropě existují již z přelomu 13. a 14. století. (Italské taroky jsou zmiňovány již v roce 1299 a Jana Brabantská se zmiňuje o kartách v Nizozemí v roce 1379.)

Karty si vydobily velkou popularitu a staly se součástí společenského života všech sociálních vrstev. Samotný pojem karta bychom mohli odvodit od termínů ze středověkých slovníků jako chartae, cartae, nebo charticelae. Tyto pojmy se původně používaly jako název pro psací papír vyrobený z papyru a později se toto označení přeneslo na hrací karty.

V českých zemích dosáhly karty pravého rozmachu v době po husitské revoluci, kdy se lidé začínali navracet zpět ke světským zábavám. Na konci 15. století byly karty rozšířeny ve všech vrstvách obyvatelstva – od krále přes šlechtu až po městské či venkovské krčmy. Kněží se proti kartám ostře stavěli, a to jak katoličtí, tak i utrakvističtí. Her existovalo několik: "flus" (cílem bylo sestavení řady karet jdoucích po sobě), "trumfa" (vyhrával ten, kdo měl krále), "lancknecht", "malá prima" atd.

Kostky, vrhcáby, karty byly nejrozšířenější zejména mezi nižšími vrstvami, hrály se ve venkovských krčmách, hostincích pro chudé pocestné, šencích na pokraji měst. V pohostinských zařízeních, kam mířili šlechtici či církevní hodnostáři, tedy urozené panstvo, se často hrávaly šachy.

Šachy (resp. šach; z perského slova šáh, panovník) vznikly v 15. století v jižní Evropě úpravou perské hry šatrandž (kolem roku 600 n.l.), následníka staré indické hry čaturanga (tj. „čtyři součásti vojska,“ pěchota, jízda, sloni a válečné vozy, předobrazy dnešních šachových pěšců, jezdců, střelců a věží).

V krčmách se hrály též kuželky, zvláště v městském prostředí. Pod pojmem „koule“ se zase skrývá mnoho různých her, jež vedly k modernímu kulečníku, kroketu, pétanque, ... I klasické skořápky mají svou dlouhou historii spjatou s prostředím krčem a hostinců

Je obecně známo, že gamblerství mělo tehdy své zastoupení mezi všemi sociálními skupiny. K omezování hazardu vedly ale už tenkrát stejné motivy jako dnes. Tedy obavy před pácháním násilné a majetkové trestné činnosti spojené s poměrně velkým obratem peněz a častým scházením pochybných živlů.

Problém s vášnivými hráči musel řešit dokonce císař Karel IV. ve svém zákoníku Majestas Carolina. Kostky v něm měly být zcela zapovězeny všem obyvatelům Zemí koruny české. Zákoník však nebyl přijat, a tak falešní i poctiví hráči dál vasedávali v krčmách a obírali hry chtivé lidi o jejich výdělky.

Do krčmy také často zavítali potulní kejklíři, hudebníci, zpěváci, mimové a tanečníci (žakéři). Stávalo se to zejména v dobách trhů a slavností, ale některá bohatší města si dokonce vydržovala profesionály, jejichž úkolem nebylo jen provádět zábavu, ale také ji kultivovat. Kočovní hudebníci byli většinou původu lidového, zpívali a recitovali posluchačům sobě rovným

v chudších hostincích. Jejich urozenější kolegové se nazývali minnesangři. Ti poskytovali zábavu panstvu. Tito potulní kejklíři však neměli ve středověkém právu zastání a církve jim dokonce odpírala právo křesťanského pohřbu.

Středověký hudebník měl k dispozici mnoho různých hudebních nástrojů, jimiž mohl zpěv doprovázet. Byly to například dudy, flétna, fujara, loutna (drnkací nástroj s hmatníkem, patří k nejstarším nástrojům, v Evropě nejběžnější do 18. století), niněra (starý strunný nástroj, na kterém hráč levou rukou tiskl klávesy a tím struny zkracoval a pravou rukou otáčel klikou, která otáčela kolem a struny rozechvívala), šalmaj (dechový nástroj vydávající nezaměnitelný hluboký zvuk). Samozřejmě existuje velká řada bubnů a bubínků, časté též byly rolničky připevněné ke kotníkům.

Hostinec jako ubytovací zařízení ve středověku

V českých zemích je existence krčem věrohodně doložena v 9. století, kdy se středověký text zmiňuje o zájezdních hostincích na obchodní cestě ze saské Žitavy do Čech. Zařízení poskytující služby pro cestující byly tedy prvními hostinci v Čechách.

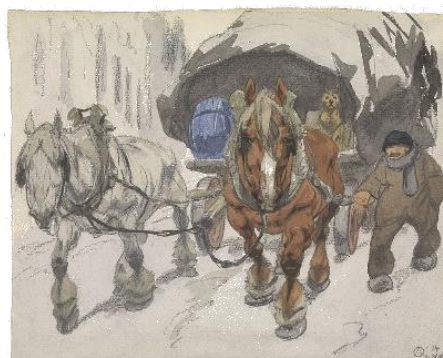
Středověký cestovatel nevyhledával rovnou útočiště v hostincích či jiných zařízeních poskytujících ubytovací služby, tak jak je tomu dnes, nýbrž nejdříve zkoušel najít pomoc u lidí ze své sociální vrstvy – rytíři hledali pohostinství na hradech, kupci u kupců, mniši i šlechta v kláštorech. Až pokud se žádná taková možnost přenocování nenašla, přišel na řadu hostinec.

Hostinská zařízení ve městech či vesnicích totiž zvláštním přepychem nepřekypovala, jejich vybavenost byla velice skromná. V těchto „hotelích“ byly postele s jednoduchými pelestmi, kde se muselo namačkat několik poutníků. Často se spalo na lavicích či na slámě na zemi. Hosté ulehli tam, kde bylo místo. V šenkovní místnosti na stolech nebo lavicích, v komorách nebo společně v jedné místnosti s hospodským a jeho rodinou.

Samozřejmě, že se našlo mnoho stěžovatelů, jak ze strany hostů, tak ze strany hospodských, na podmínky ubytování. Proto byly panovníky vydávány různé předpisy, upravující dopodrobna práva a povinnosti obou stran. Tak bylo například stanoveno, že host, který se v hostinci stravuje, nemusí již platit za nocleh. Hosté platili šenkýři za slámu a seno pro zvířata, pokud měli svoje krmení, platili hostinskému nájem chléva.

Chudí pocestní, pokud nemohli z důvodu nepříznivého počasí, nocovat pod širým nebem, se uchylovali mnohdy do zařízení zvaného „herberk“. Šlo o velkou místnost, kde lidé přespávali pod jednou střechou společně se zvířaty. Cestovatel se musel sám postarat o koně, pouze v dražších herbercích zaopatřoval zvířata najatý čeledín. Stravování bývalo započítáno v ceně ubytování. Spalo se buď na lavicích, nebo na zemi, potřeba se vykonávala do společného kýble.

Herberky měly také ve středověku jednotlivé cechy, a tak vandrovní tovaryšové museli vždy vyhledat noclehárnu dle svého řemesla. Cech si tuto ubytovnu udržoval, učedníci zde mohli přespát bez poplatku. Nejprostší herberky určené pro přenocování tuláků byly povětšinou umístěny hned u městské brány. Je pochopitelné, že prostředí v těchto útulcích bylo ideální pro šíření nakažlivých chorob.

Formané byli nájemní přepravci, kteří ve svých plachtami krytých a koňmi tažených vozech převáželi zboží nebo korespondenci. Až do 16. století zajišťovali formané výhradně doručování pošty. Formanství bylo provozováno jako samostatná živnost nebo jako vedlejší přivýdělek při selských hospodářstvích. Formané se na cestách stravovali a nocovali ve formanských hospodách, které s rostoucí slávou formanského povolání byly výstavnější a prostornější. Zařízení měla rozlehlé dvory, prostorné stáje i kůlny, kam se při špatném počasí vešly i vysoko naložené formanské vozy.

Typické pro formanské hospody bylo to, že měly dvoje vrata, aby se vozy nemusely obracet ve dvoře.

Formanské řemeslo bylo velice výnosné a formané byli považováni za vážené občany. Majitelé mnohých hostinců kolem rušných obchodních cest se proto na formanské přepravce přímo specializovali. Karavany formanských vozů byly doprovázeny početnou čeledí, takže tržby hostinských se rychle zvedaly.

K ubytování pro pocestné sloužily rovněž hospice při klášterech. V nich se ale mniši starali i o nemocné.

A tím náš seriál o středověku končí. Doufám, že jste se něco zajímavého dozvěděli...

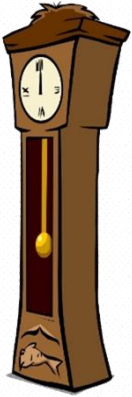
Novoroční překvapení

*Pohádku připravila Martina Kovářová
Vlastní autorská tvorba redaktorky*

Vánoce už skončily a blížil se nový rok. Pro čaroděje je to vždy významný den, protože začíná nejen další rok, ale zároveň každý rok přibudou nová kouzla a nové lektvary, která se budou moci naučit. V životě čarodějů, to není jen tak. Každý si představí, že otevrou knihu a hnedka čarují. Ale takhle to nefunguje. Čarodějnický řád praví, že kouzla se určují nejenom podle věku čaroděje, ale také vždy příchodem nového roku. A co to bude za kouzla? To nikdo neví, je to vždy překvapení.

Přesně na nový rok o půlnoci se kouzelnická kniha sama otevře, vyšle rudožlutou záři a na dvojstraně na které se sama otevře, se objeví nová kouzla. Tato kouzla čarodějové pak smí používat po celý rok a na další nový rok k nim zase přibudou další. Jeňoule a Lad'oule tento den milují. Vše je takové zvláštní, napjaté a čarovné. Vždy netrpělivě čekají, co jim kniha nového přinese. A už je to tu. Kalendář ukazuje prvního ledna.

„Huráááá.“ Zaznělo chaloupkou a oba dva si poskočili radostí. Vyskočili z postýlek a šli se nasnídat. Po snídani se vydali na procházku a taky si zabruslit na jezírko. Lad'oule bruslení miloval, vždy dělal samé vývrt-ku, výkruty a piruetky. Cokoliv, hlavně aby se předvedl. Zato Jeňoule to moc neuměl. Byl rád, že se na bruslích udrží. Vždy se pomaličku rozjel a najednou báááác a už byl zase na zemi. Lad'oule kolem něj kroužil pomohl mu na nohy, ale občas se stalo, že skončili na hromadě oba. Vymrzlí běželi do chaloupky k obědu.

Na novoroční oběd měli vždy kopec čočky. U lidí panuje tradice, že když se jí čočka, je pak člověk bohatý a drží se ho peníze. U čarodějů to znamená, že když sní na nový rok hodně vařené čočky, budou mít štěstí a bude se jim dařit v jejich čarodějnickém řemesle. Po obědě si lehli do postýlek a pochruovali. „Vstáveeeeej, no tak vstáááááááveeeeej!!!!“ Křičel Jeňoule a třásl s Lad'oulem tak dlouho, dokud ho neprobudil. Ten si mnul oči a divil se co se děje. Jeňoule jen ukázal na hodiny. No pááááni, deset hodin večer, za dvě hodinky půlnoc a oni to málem prospali. To byl fofr. Vyskočili z postýlek a začali hledat sváteční plášť a klobouky. Rychle uklidili světničku, hodili něco dobrého do břicha, usedli ke stolu a čekali.

V tom se ozvalo. „Bim, bam, bim, bam, bim, bam, bim, bam, ...“ Hodiny oznámily půlnoc. Lad'oule vzal knihu a opatrně ji položil před oba na stůl. V tom se kniha otevřela a šla z ní veliká rudo-žlutá záře. Kniha tak zářila, že to viděli i zvířátka venku před chaloupkou. Kniha měla takovou moc, že záře prosvítala stře-chou. Zvířátka seděla kolem chaloupky a obdivovala tu krásu. Trvalo to vždy jen chvíli. Najednou se záře stáhla do knihy a ta se pak sama zavřela. Oba zírali s otevřenýma pusama. Jeňoule hned knihu otevřel a společně hledali nová kouzla a lektvary.

To bude zase legrace až to všechno vyzkouší...

Kontaktní zvířata

Napsala a připravila Kristýna Žáková

Senioři – staří lidé a často opomíjená generace. Mnohdy se cítí osamocení a někdy mají poznamenaný život nemocí či mají "nemocnou" duši. Přesto i jim postačí maličkost, aby se jejich tváře rozzářila úsměvem a duše dostala pohlazení. A právě toto pohlazení, rozzářené oči a obrovskou radost jim umí dát i poníčky: Sněhurka from Tofi (zkrácené Sněhurka) a Suzanne (zvaná Vivinka). Každý senior (klient Domova pro důchodce, nebo klienti postižených Alzheimerovou chorobou) má svůj osobní příběh a často se vrací do svých šťastných vzpomínek a začnou vyprávět, jaké to bylo, když měli věrného zvířecího přítele. Pro mnohé je to také i malá osobní premiéra, když se podívají do moudrých očí trpělivých poníků, pohladí jejich sametové nosy a mnohdy zaboří ruce do jejich hřívy.

Stejně tak jako senioři mají i děti bezmeznou lásku ke všemu živému. Pokud děti dostanou příležitost proniknout do světa poníček a zjistit, co mají rády a co jim naopak může uškodit, jak žijí či co potřebují ke spokojenému životu, a jako velký bonus nakonec si na vlastní kůži mohou vyzkoušet si poníky vyčistit, můžete vidět rozzářené dětské oči plné radosti. Každé dítě i to, které se ze začátku trochu obává či se stydí, je během chvílky okouzleno dobráckými poníčky s jejich neuvěřitelnou trpělivostí. A nakonec je rádo, pod dozorem, odmění připravenými (pro poníčky zdravými) laskominami.

Leganorie

O svátek více

Příběhy připravil a napsal Jurgen Lednický

Krumpiltiny byly v Leganorii velkou událostí, o tom nepochybovali ani, tedy vlastně především, jejich odpůrci. Svátek, který nechtěně stvořil Krumpiltenk svým příchodem na Leganorii, se stal příjemným zklidněním jinak bizarního života. Dokonce ani bohové v Úsvitu nepochybovali, že se Krumpiltiny, ačkoliv pro ně nepodstatné, staly důležitou součástí života Leganorianů. Mnohých bohů, hlavně těch důležitějších než Krumpiltenk (což nebyla malá skupina), se to velmi dotklo, a někteří dokonce uvažovali o vlastní návštěvě Leganorie a vytvoření vlastního svátku. To ovšem Etruman, nejvyšší bůh, vetoval, jelikož nechtěl řešit prázdninové zájezdy bohů do Leganorie. Zásahy do civilizace v Leganorii byly tedy přísně zakázány. Díky tomu zůstávaly Krumpiltiny jedinou oslavou příchodu boha do prostoru smrtelníků.

Jak už to ale bývá se vším, zakázané ovoce chutná nejlépe a první, kdo se rozhodl zákaz porušit, byl Etruman sám. Totiž pokaždé, když se podíval na dění v Leganorii a spatřil, že místo toho, aby vzdávali úctu hlavnímu bohovi, jemu, slavili Leganoriané svátky nesmyslnými žertíky a rozdáváním dáreků. A navíc se ještě Krumpiltenk, vždy když přišel čas Krumpiltin, ostatním bohům vysmíval. A ačkoliv tyto svátky sám nenáviděl, nikdy si nenechal ujít možnost mírně zvednout mandle té části bohů, kteří si zakládali na postavení. To a mnoho dalšího byly důvody, proč se Etruman rozhodl jedné krásné hodiny sehnat dohromady pár bohů, s nimiž se rozhodl sejít studnou do Leganorie a vytvořit nový, důstojnější svátek, nesouvisející s bohem žertů.

Jeho skupina se sestávala z něj samotného, boha hustia Tribolinia, boha síly Hergamona a ještě se rozhodl s sebou vzít bohyni země Srevinii. Když se dohodli na složení, došli pod rouškou tmy až ke studni vedoucí do Leganorie a postupně do ní naskákali. Bohužel se jako vždy přepočítali, jelikož nedlouho po jejich odchodu se ke studni přichomýtnula jediná divoká karta, kterou se skupina bohů ani neopovažovala brát v potaz, Krumpiltenk. Ten s dětinským smíchem skočil do studny, aby byl dodržen Etrumanův zákaz.

Tak se v Leganorii po dlouhé době znova objevili bohové. Jako vždy se i nyní nacházela pětice bohů na Exterisu. Ovšem o přítomnosti jednoho z nich neměla čtveřice ostatních ani potuchu. Zatím také netušili, jak Leganoriany donutit k vytvoření nového svátku, který by nahradil ten stávající.

„Co teď?“ zeptal se netrpělivě Hergamon, třímaje v ruce kladivo, symbol své síly.

„Přesně. Jak to ten Krumpiltenk jenom udělal?“ pokračovala zahloubaně Srevinie, žmoulajíc svou hliněnou panenku, taky symbol. Bohužel už si nikdo nepamatoval čeho.

„Pokud si vzpomínám, Krumpiltenk urazil někoho významného, zatklí ho, já mu pomohl utéct a teď oslavují jeho,“ zabručel Tribolinus.

Všichni významně pokývali hlavou, jelikož se zdálo, že urážka důležité osoby byla v tuto chvíli nejjistější možností, jak dokázat svůj božský původ. Proto se podívali kolem sebe a snažili se zjistit, který z vlastníků domů, jež kolem nich stály, by mohl být tím nejbohatším a nejvýznamnějším. Nakonec se rozhodli pro tu nejmenší chaloupku, kterou

mohli najít, protože, jak řekl Hergamon: čím víc někdo utratí na domě, tím méně peněz mu pak zbude a tím chudší pak je. Této neprůstřelné logice nemohl žádný z bohů, neznalý světa smrtelníků oponovat. Proto zaklepli na dveře chaloupky, očekávající leganorijského císaře.

Mezitím však do hlavního paláce na Exterisu, opravdového sídla leganorijského císaře, přišel bůh, který už se v bizarním světě Leganorianů celkem obstojně vyznal. Podle nákrešů, které si nechal zhotovit bohem paláců Temepelriem, bez problémů našel císařskou ložnici. Ledva však došel na místo, zjistil, že zde žádný císař nespí, ale zato má dokonalý výhled na jeviště. Znovu se koukl na mapu, opravdu se nacházel v císařské ložnici, když se ale podíval pořádně, uvědomil si, že kromě lože jsou tu i balkony, hlediště a jeviště. Bůh znovu zapátral po mapě, než očima našel na druhé straně paláce místnost nazvanou císařova ložnice. Hlasitě si povzdechl a vydal se k nyní novému cíli.

Leganorii v té době vládl Ergorion Ulrich XXVI., císař ničím významný, kromě jediného: shodou okolností patřil k dynastii, kterou před více než tisíci lety urazil určitý bůh žertu. Ten stejný bůh žertu nyní stál nad císařem a mnul si ruce.

„Vstávat!“ zakřičel a císař se, díkybohu bez zástavy srdce, vzbudil. Rozhlížel se kolem sebe, až spatřil Krimpiltenka, nyní v jedné ruce držícího trumpetu, se kterou ho Leganoriané nejčastěji zobrazovali. Ergorion si pořádně promnul oči a poté se znova podíval na Krimpiltenka. „Zdravím, myslím si, že jsem se jednou potkal s tvým předkem,“ ušklíbl se.

Na ta slova to císaři konečně došlo a boha pozdravil: „Z-z-zdravím vás vaše svá...“

„Zanech zdvořilostí, říkej mi prostě Krimpiltenk.“

Císař se na chvíli zastavil ve svém zdravení, zamyslel se a pak pokračoval: „Dobře, Krimpiltenku, a co bys tedy chtěl?“

Na tuto otázku se bůh žertu pousmál: „To je mnohem lepší. Přišel jsem, jelikož ve městě se v tuto chvíli pohybuje čtveřice výtržníků, kteří usilují o tvůj život. Neboj se, jsou natolik výstřední, že je ihned poznáš...“

Chaloupku čtveřici bohů otevřela malá rozespalá holčička. „Doblý vešel!“ pozdravila je, čímž bohy vyvedla trochu z míry.

Otočili se od ní zády a radili se. „Je moc malá, na službu u císaře!“ prohlásil Hergamon. „Výborně, toho jsme si nikdo nevšimli. Díky moc za upozornění,“ odsekl sarkasticky Etruman. „Možná, že je jen trpaslík, třeba prostě nevyrostla,“ navrhla Srevinie. Tato odpověď ostatní bohy uspokojila dostatečně na to, aby se otočili zpátky k holčičce. „Chceme mluvit s tvým pánem!“ zavelel Etruman.

Holčička se na ně tázavě podívala: „Myslíte s tátou? Dobře, přivedu ho, ale když je ospalý, tak je zlý.“ S těmito slovy odkráčela od dveří.

Etruman se na ostatní tři významně podíval a přikázal: „Až sem císař přijde, každý se popořadě představíme, urazíme jeho postavení a pak utečeme.“ Bohové nadšeně přikývli.

Za pár chvil se ke dveřím připotácel ospalý muž v noční košili. „Co chcete!“ zabručel.

V tu chvíli před něj předstoupil Etruman: „Já jsem Etruman, hlavní bůh Úsvitu a ty jsi chudák!“ Poté se před muže postupně stavěli ostatní bohové:

„Já jsem Srevinie, bohyně země, a ty jsi otrhanec!“

„Já jsem Tribolinus, bůh hustia, a ty jsi nuzák!“

„Já jsem Hergamon, bůh síly, a ty jsi, eh, ty jsi škaredý!“

Jakmile svou urážku dořekl i Hergamon, čtveřice vyběhla stejným směrem pryč od domu, zatímco muž stál zamražen na místě. Bohové doběhli až za roh ulice, a když viděli,

že muž za nimi neposílá žádnou stráž, rozhodli se, že se pokusí najít jiný dům a u něj zkusí své štěstí.

Prošli takto na padesát domů. U každého se představili a řádně každého urazili, ale žádný domnělý císař za nimi neposílal své muže.

Když už se všechno zdálo marné, najednou, při hledání nového možného paláce, ucítil Etruman na rameni ruku v brnění: „Tribolinie, jsi to ty?“

„Ne!“ odpověděl lakonicky bůh hustia. Všichni se pomalu otočili a uviděli skupinku strážných v plné zbroji s emblémy císařské gardy (o té ovšem nevěděli).

„Vy čtyři půjdete s námi,“ zavelel vůdce stráží.

„Konečně!“ zaradoval se Etruman a s ostatními bohy odkráčeli ochotně vstříc neznámu. V dáli na střeše seděl Krimpiltenk a pochechtával se celému procesí. Vepředu kráčelo šest strážných s pochodněmi, aby šlo vidět na cestu. Za nimi stáli bohové v celé své kráse: Etruman se svým přehnaně pozlaceným hábitem, Hergamon s obřím kladivem, Tribolinus v plném hustiovém brnění a Srevinie se svou panenkou. Zástup uzavírala skupinka strážných, kteří zde ale vůbec nemuseli být, jelikož bohové vedoucí skupinu následovali s velkým nadšením. Krimpiltenk nenápadně slezl ze střechy a s odstupem asi patnácti kroků neslyšně následoval procesí. Po chvíli došli až k budově, která musela být, alespoň dle názoru Krimpiltenka, šatlavou. Stráže vešly dovnitř a Krimpiltenk chvíli počkal.

Císařská garda zavřela bohy do cely s mřížemi ze železa, když se totiž císaři zjevil bůh žertu, důrazně ho upozornil na to, že mříže z hustia jsou proti těmto „Leganorianům“ neúčinné. A tak bohové nyní seděli zavření v cele, bez možnosti útěku, obklopeni strážemi. Mohli se prostě vrátit do Úsvitu, ale to by nebylo dostatečně zajímavé. A proto dumali jak uniknout.

Přemýšleli by ještě dlouho, kdyby neuslyšeli známý hlas: „Ale samozřejmě, slyšel jsem, že je teď velké pozdvižení v paláci. Měli byste se tam co nejrychleji vydat. Já to tu zatím pohlídlám.“ Za chvíli už před nimi stál s úsměvem od ucha k uchu Krimpiltenk. „Zdravím, vidím, že chcete tvořit svátky beze mě.“

Etruman se na něj škaredě podíval: „Takže to ty jsi poradil císaři, aby mříže nedělal z hustia! Kdybys mu neradil, už bychom z vězení utekli a slavil by se kvůli nám svátek!“

Na ta slova se na ně Krimpiltenk překvapeně podíval: „Vy jste chtěli skončit ve vězení?“ Na to všichni bohové přikývli hlavou. „A jak jste toho chtěli docílit?“

„Stejně jak ty. Urazili jsme každého, o kom jsme si mysleli, že je císař,“ odpověděl otráveně Hergamon pohazuje si svým kladivem.

„A to jste zjišťovali jak?“ otázal se čím dál tím rozčarovanější bůh žertu. Poté, co uslyšel jejich vysvětlení, se ale dobré dvě minuty chechtal na celé kolo. Poté však zvážněl. „To, co jste udělali, není moc svátkuhodné. Vždyť jste se vlastně vysmívali největším chudákům na megariotu. Měli byste jim to nějak nahradit,“ pokračoval Krimpiltenk, zatímco našel klíč od cely a odemykal bohy. A tak jim to bohové nahradili.

Když se obyvatelé, kteří se stali terčem posměchu bohů, probudili, nacházeli za okny jeden předmět: hliněnou figurku boha Etrumana s hustiovým brněním a kladivem. U figurky byl vždy papírek, na kterém stálo: „Velice se omlouváme za naše nevhodné chování. Etruman, Srevinie, Tribolinus a Hermagon.“ Netřeba dodávat, že všichni byli hustiem nadšení a na nadávky rychle zapomněli.

A svátek? Přání se bohům splnilo. Od té doby se každý rok čtveřice bohatých měšťanů přestrojených za Etrumana, Srevinii, Triboliniuse a Hermagona vydávají do města a nadávají chudým lidem. Poté jim za okny nechávají trochu hustia. A svátku se podle neustálých nadávek říká Kletbičky.

CO, KDO, KDE, JAK ...

ŽELEZNICE
PLNÁ PÁRT

Mikuláš pod parou

s lokomotivou Jůlinkou
v sobotu 3. prosince 10:00–17:00

Mikuláš, čert a anděl budou opět
nadělovat hodným i zlobivým.

Grilovaná kýta, pivo Bernard, svařák,
punč a posezení v teple zajištěno do
večerních hodin.

Těšíme se na Vaši návštěvu

Antonínská 75, Dačice, tel 739 002 280
www.zelezniceplnaparty.cz

Pokorný
Dačice a.s.

Hospoda pod Betonem a
Vinotéka Luboše Strachoty

František Karásek

UHELNÉ SKLADY DAČICE

3. ročník
21. května 2023
Biče na Horním hradě

ADVENT NA STATKU BAROKNÍ DVŮR BOROTÍN – 3.12.2022

PROGRAM

11:00 - Vystoupení instrumentálně-vokálního souboru SOLIDEO
14:00 - Vystoupení instrumentálně-vokálního souboru SOLIDEO
16:30 – Rozsvícení prvního vánočního stromu na statku

CELODENNÍ PROGRAM

- ▲ dětské dílny ▲
  - ▲ výstava "100-leté vánoce" ▲
  - ▲ živý betlém s oslíkem a ovečkami ▲
  - ▲ klanění 3 králů s živým velbloudem ▲
  - ▲ Umělecký řezbář – dřevorezba betlému ▲
  - ▲ ukázky řemesel ▲
- * výroba dřevěných hraček * výroba figurek z kukuřičného šustí *
  - * barvení hedvábných šátků přírodními barvami * zdobení perníčků *
  - * vyšívání rybími šupinami * pečení jihočeského mikulášského pečiva z kynutého těsta *

TRADIČNÍ JARMARK

ručně malované svíčky, knihy, vánoční dekorace, šperky z vinutých perel, medovina, domácí marmelády, sirupy, bylinkové produkty, keramika, šperky, výrobky chráněných dílen Villa Vallila, Domov sv. Anežky a Rolníčka, vánoční bazar

Vstupné dobrovolné - výtěžek bude věnován na obnovu statku.

Adresa: Barokní dvůr Borotín (č.p.120) – naproti hradu Borotín.

Program je zajištěn s podporou Fondů EHP a Norska. Změna programu možná

Iceland
Liechtenstein
Norway grants grants

Nejkrásnější české zámky budou hostit pohádkový svět plný kouzel, her a fantazie.

17. června 2023 - Zámek Karlova Koruna
29. července 2023 - Zámek Slavkov u Brna

Sabina Laurinová, Míša Tomešová, Pígy a Lily a další...

PŘEDVÁNOČNÍ PŘEDPRODEJ VSTUPENEK

ZOMBÍK

píše a kreslí: Ondřej Frencl

CHCI SE VÁM POCHLUBIT, NÁŠ SVATEBNÍ DORT JSEM VYRÁBĚL JÁ OSOBNĚ...

MĚL CELÝCH PĚT PATER ...
NAPROSTÁ DELIKATESA

AKORÁT MĚ NAŠŤVALI TI ŽIVÍ HOSTÉ, JENOM DO NĚJ DLOUBALI VIDLIČKOU A ANI NEOCHUTNALI...

A KE VŠEMU VŮBEC NEOCENILI TEN RUČNĚ TVAROVANÝ VZOR Z **BROUČÍCH NOŽÍČEK !!!**

24

TAK SE MUSIM PŘIZNAT, NEBO SPÍŠ POCHLUBIT, ŽE SVATEBNÍ NOC PŘECI JEN BYLA ...

AKORÁT SE OBÁVÁM, ŽE TO TEĎ BUDE CHTÍT O NĚCO VÍC IZOLEPY...

O MOC VÍC !

25

DNESKA JSEM SE ZASTAVIL U VĚŠTKYŇĚ ABY MI ŘEKLA CO MĚ ČEKÁ A CO NEMINE...

VAROVALA MĚ, ŽE PRÝ MÁM VELICE NEHEZKOU ČÁRU ŽIVOTA...

TAK JSEM SI ODKOUSNUL JEJÍ!

HMMM, KDYŽ NAD TÍM PŘEMÝŠLÍM, TAK NEJSPIŠ TRPÍM NĚJAKOU **FIXACÍ NA RUCE !**

26

Internetový časopis KELTOVINY,

vydává spolek Keltoviny
z Českých Budějovic.

Redakční rada a dopisovatelé:

Martin Štulla, Pavla Štullová, Věra Melicharová,
Martina Nováková, Vítek Procházka, Kristýna
Strnadová, Marie Ondová, Mária Kalincová, Lucie
Volková, Martina Kovářová, Kamila Prášková,
Jurgen Lednický, Katka Hrabáková, Adam
Kadmon, Ondřej Frencl, Dagmar Wilčková, Lucie
Volková, Jana Koláčková, ...

Použité fotografie a ostatní obrazový materiál:

Titulní strana: Anna Kosmatová

Poslední strana: Pavla Štullová

Ostatní fotografie

jsou přímo se jménem autora v textu

**Uzávěrka dalšího čísla 15. 2. 2023,
příští vydání časopisu 27. 2. 2023**

Keltoviny

SLEDUJTE NÁS

**na Facebooku a Instagramu
a buďte vždy v obraze.**

www.keltoviny.cz